

2024/1987

31.7.2024

UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/1987

z dne 30. julija 2024

o spremembi Uredbe (EU) 2023/915 glede mejnih vrednosti niklja v nekaterih živilih

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 315/93 z dne 8. februarja 1993 o določitvi postopkov Skupnosti za onesnaževala v hrani ⁽¹⁾ in zlasti člena 2(3) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Komisije (EU) 2023/915 ⁽²⁾ določa mejne vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih.
- (2) Nikelj je zelo razširjen sestavni del zemeljske skorje in je v biosferi vseprisoten. Njegova prisotnost v hrani lahko izhaja iz naravnih in antropogenih virov.
- (3) Evropska agencija za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: Agencija) je leta 2015 sprejela znanstveno mnenje o tveganjih za javno zdravje v zvezi s prisotnostjo niklja v živilih in pitni vodi ⁽³⁾. V mnenju sta bili strupenost za razmnoževanje in razvoj opredeljeni kot kritičen učinek za opredelitev tveganja kronične oralne izpostavljenosti niklju. Ekcematozne kožne reakcije in poslabšanje alergičnih reakcij so bili opredeljeni kot kritičen učinek akutne oralne izpostavljenosti oseb, preobčutljivih na nikelj, niklju.
- (4) Podatki o prisotnosti niklja v živilih in pitni vodi so bili na voljo v 15 državah članicah. Ker pa je bilo 80 % vseh zbranih podatkov zbranih v eni državi članici, je Agencija sklenila, da bi bil potreben bolj geografsko raznolik sklop podatkov, da se preveri prisotnost niklja v živilih po vsej Uniji.
- (5) S Priporočilom Komisije (EU) 2016/1111 ⁽⁴⁾ je bilo državam članicam priporočeno, naj v letih 2016, 2017 in 2018 spremljajo prisotnost niklja v živilih, da bi zbrale več podatkov o prisotnosti.
- (6) Agencija je ob upoštevanju teh novih podatkov o prisotnosti in razpoložljivosti novih znanstvenih informacij 24. septembra 2020 sprejela posodobitev ocene tveganja za nikelj v živilih in pitni vodi ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ UL L 37, 13.2.1993, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1993/315/oj>.

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) 2023/915 z dne 25. aprila 2023 o mejnih vrednostih nekaterih onesnaževal v živilih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1881/2006 (UL L 119, 5.5.2023, str. 103, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj>).

⁽³⁾ Znanstveni odbor EFSA za onesnaževala v prehranski verigi (CONTAM); Znanstveno mnenje o tveganjih za javno zdravje v zvezi s prisotnostjo niklja v živilih in pitni vodi. *EFSA Journal* 2015;13(2):4002, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2015.4002>.

⁽⁴⁾ Priporočilo Komisije (EU) 2016/1111 z dne 6. julija 2016 o spremljanju niklja v živilih (UL L 183, 8.7.2016, str. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2016/1111/oj>).

⁽⁵⁾ Znanstveni odbor EFSA za onesnaževala v prehranski verigi (CONTAM); Znanstveno mnenje o posodobitvi ocene tveganja za nikelj v živilih in pitni vodi. *EFSA Journal* 2020;18(11):6268, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2020.6268>.

- (7) Agencija je ugotovila, da ima nikelj lahko kronične in akutne učinke. Agencija je na podlagi kritičnega kroničnega učinka izgube ploda določila dopustni dnevni vnos v višini 13 µg/kg telesne teže, ugotovila pa je tudi, da je bil ta dopustni dnevni vnos presežen pri majhnih otrocih, otrocih, starih od 36 mesecev do 10 let, in v nekaterih primerih tudi pri dojenčkih. Čeprav izguba ploda ni pomemben učinek pri mladih starostnih skupinah, dopustni dnevni vnos štiti tudi pred drugimi učinki, pomembnimi za mlajše starostne skupine, kot so nevrotoksični učinki. Zato je Agencija ugotovila, da bi preseganje dopustnega dnevnega vnosa lahko povzročilo zaskrbljenost glede zdravja pri navedenih mladih starostnih skupinah. Ugotovila je, da so kritični akutni učinki ekcematozne kožne reakcije, do katerih pride pri ljudeh, ki so preobčutljivi na nikelj, kar zadeva približno 15 % populacije, da je najnižja raven z opaženim škodljivim učinkom za navedene akutne učinke 4,3 µg niklja/kg telesne teže in da stopnja izpostavljenosti, potrebna za zaščito pred navedenimi učinki, znaša 30 ali več. Ta stopnja izpostavljenosti 30 se ne doseže pri srednji izpostavljenosti in izpostavljenosti pri 95. percentilu, kar povzroča tveganje za zdravje posameznikov, ki so preobčutljivi na nikelj.
- (8) Da se zagotovi visoka raven varovanja zdravja ljudi, bi bilo treba torej določiti mejne vrednosti niklja v živilih.
- (9) Uredbo (EU) 2023/915 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (10) Zagotoviti bi bilo treba razumno obdobje, da se nosilec živilske dejavnosti omogoči prilagoditev mejnim vrednostim iz te uredbe.
- (11) Ker imajo nekatera živila, zajeta v tej uredbi, dolg rok uporabnosti ali se lahko predelajo v proizvode s takim dolgim rokom uporabnosti, bi bilo treba dovoliti, da živila, ki so bila zakonito dana na trg pred datumom začetka uporabe te uredbe, ostanejo na trgu.
- (12) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2023/915 se spremeni:

- (1) člen 10(1) se spremeni:
- (a) uvodni stavek se nadomesti z naslednjim:
- „Živila, ki so bila zakonito dana na trg pred datumi iz točk (a) do (p), lahko ostanejo na trgu do minimalnega roka trajanja ali datuma uporabe:“;
- (b) dodata se naslednji točki:
- „(o) 1. julija 2025 glede mejnih vrednosti za nikelj iz vnosa 3.6 Priloge I, razen mejnih vrednosti za nikelj iz točk 3.6.11.1 do 3.6.11.5 Priloge I;
- (p) 1. julija 2026 glede mejnih vrednosti za nikelj iz točk 3.6.11.1 do 3.6.11.5 Priloge I.“;
- (2) Priloga I se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. julija 2025.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 30. julija 2024

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

V oddelku 3: „Kovine in drugi elementi“ v Prilogi I k Uredbi (EU) 2023/915 se doda naslednji vnos:

„3.6	Nikelj	Mejna vrednost (mg/kg)	Pripombe
3.6.1	Lupinarji		Mejna vrednost se uporablja za užitni del. Mejna vrednost se ne uporablja za lupinarje za drobljenje in rafiniranje olja pod pogojem, da se preostali stiskani lupinarji ne dajo na trg kot živila. Če se preostali stiskani lupinarji dajo na trg kot živila, se uporablja mejna vrednost ob upoštevanju člena 3(1) in (2).
3.6.1.1	Lupinarji, razen proizvodov iz točke 3.6.1.2	3,5	
3.6.1.2	Kostanji, pinjole, orehi, brazilski orehi in indijski orehi	10	
3.6.2	Korenovke in gomoljnice ter čebulnice	0,90	Mejna vrednost se uporablja za mokro težo. Mejna vrednost se uporablja po pranju in odstranitvi užitnega dela. Pri krompirju se mejna vrednost uporablja za olupljeni krompir.
3.6.3	Plodovke	0,40	Mejna vrednost se uporablja za mokro težo. Mejna vrednost se uporablja po pranju in odstranitvi užitnega dela.
3.6.4	Kapusnice	0,50	Mejna vrednost se uporablja za mokro težo. Mejna vrednost se uporablja po pranju in odstranitvi užitnega dela.
3.6.5	Listnata zelenjava		Mejna vrednost se uporablja za mokro težo. Mejna vrednost se uporablja po pranju in odstranitvi užitnega dela.
3.6.5.1	Listnata zelenjava, razen proizvodov iz točke 3.6.5.2	0,50	
3.6.5.2	Sveža zelišča	1,2	
3.6.6	Metuljnice		Mejna vrednost se uporablja za mokro težo. Mejna vrednost se uporablja po pranju in odstranitvi užitnega dela.

3.6.6.1	Metuljnice, razen proizvodov iz točke 3.6.6.2	1,0	
3.6.6.2	Soja (<i>Glycine max</i>)	6,0	
3.6.7	Stebelna zelenjava	0,40	Mejna vrednost se uporablja za mokro težo. Mejna vrednost se uporablja po pranju in odstranitvi užitnega dela.
3.6.8	Morske alge		Pri posušenih morskih algah se mejna vrednost uporablja za proizvod, kot je bil dan na trg. Pri svežih morskih algah se mejna vrednost uporablja po pranju in odstranitvi užitnega dela. Za sveže morske alge se mejna vrednost uporablja na osnovi suhe snovi (*) .
3.6.8.1	Morske alge, razen proizvodov iz točke 3.6.8.2	30	
3.6.8.2	Alge vakame	40	
3.6.9	Stročnice		
3.6.9.1	Stročnice, razen proizvodov iz točke 3.6.9.2	4,0	
3.6.9.2	Suhi fižol in suhi bel volčji bob	12	
3.6.10	Semena oljnic		Mejna vrednost se ne uporablja za semena oljnic za drobljenje in rafiniranje olja pod pogojem, da se preostala stiskana semena oljnic ne dajo na trg kot živila. Če se preostala stiskana semena oljnic dajo na trg kot živila, se uporablja mejna vrednost ob upoštevanju člena 3(1) in (2).
3.6.10.1	Sončnično seme	8,0	
3.6.10.2	Arašidi	12	
3.6.10.3	Soja	15	
3.6.11	Žita		Mejna vrednost se ne uporablja za žita, ki se uporabljajo za proizvodnjo piva ali destilatov, pod pogojem, da se preostali ostanki žit ne dajo na trg za končnega potrošnika kot živilo. Če se preostali ostanki žit dajo na trg za končnega potrošnika kot živilo, se uporablja mejna vrednost ob upoštevanju člena 3(1) in (2).
3.6.11.1	Žita, razen proizvodov iz točk 3.6.11.2, 3.6.11.3, 3.6.11.4 in 3.6.11.5	0,80 Od 1. julija 2026	

3.6.11.2	Trda pšenica (<i>Triticum durum</i>) in riž, razen proizvodov iz točke 3.6.11.3	1,5 Od 1. julija 2026	
3.6.11.3	Oluščeni riž	2,0 Od 1. julija 2026	
3.6.11.4	Neprava žita in proso	3,0 Od 1. julija 2026	
3.6.11.5	Oves	5,0 Od 1. julija 2026	Mejna vrednost se uporablja za ovsena zrna brez neužitne luščine. Za izračun mejne vrednosti za ovsena zrna z neužitno luščino je treba uporabiti faktor predelave 1,5, kar pomeni mejno vrednost 7,5 mg/kg za oves z neužitno luščino.
3.6.12	Izdelki iz kakava in čokolade ⁽¹⁴⁾		
3.6.12.1	Mlečna čokolada z < 30 % skupne suhe snovi kakavovih delov	2,5	
3.6.12.2	Mlečna čokolada z ≥ 30 % skupne suhe snovi kakavovih delov in čokolade	7,0	
3.6.12.3	Kakavov prah in manj masten kakavov prah, dan na trg za končnega potrošnika, ali kot sestavina sladkanega kakavovega prahu ali čokolade v prahu, ki sta dana na trg za končnega potrošnika (čokoladni napitki)	15	
3.6.13	Začetne formule za dojenčke, nadaljevalne formule, živila za posebne zdravstvene namene, namenjena dojenčkom in majhnim otrokom ⁽³⁾ , ter formule za majhne otroke ⁽⁴⁾		Mejna vrednost se uporablja za proizvod, kot je bil dan na trg.
3.6.13.1	Dani na trg v prahu, razen proizvodov iz točke 3.6.13.2	0,25	
3.6.13.2	Dani na trg v prahu in izdelani iz izolatov beljakovin iz soje, samih ali v mešanici z beljakovinami iz kravjega mleka	0,40	
3.6.13.3	Dani na trg kot tekočina	0,10	
3.6.14	Žitne kašice za dojenčke in majhne otroke ⁽³⁾	3,0	Mejna vrednost se uporablja za proizvod, kot je bil dan na trg.
3.6.15	Otroška hrana ⁽³⁾ , razen proizvodov iz točke 3.6.16.	0,50	Mejna vrednost se uporablja za proizvod, kot je bil dan na trg.

3.6.16	Sadni sokovi ^(*) , sadni nektarji ^(*) in zelenjavni sokovi, vključno s sadnimi sokovi ^(*) , sadnimi nektarji ^(*) in zelenjavnimi sokovi, namenjenimi za otroško hrano ⁽³⁾ .		
3.6.16.1	Sadni sokovi, sadni nektarji in zelenjavni sokovi, razen proizvodov iz točke 3.6.16.2	0,25	
3.6.16.2	Sadni sokovi in sadni nektarji, ki vsebujejo sokove in nektarje iz pasijonke, plodov kakavovca ter drobnega sadja in jagodičja ter kokosove vode	1,0	

(*) Suha snov je določena v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 333/2007 z dne 28. marca 2007 o določitvi metod vzorčenja in analitskih metod za nadzor vsebnosti elementov v sledovih in onesnaževal iz predelave v živilih (UL L 88, 29.3.2007, str. 29, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2007/333/oj>).“.